

Incumbensa von Moos concernent la meglieraziun da la quota da vaccinaziun cunter HPV e la prevenziun cunter malsognas da cancer associadas cun HPV en il chantun Grischun

Situaziun da partenza: Ils papillomavirus umans (HPV) èn responsabels per in grond dumber da malsognas da cancer – tranter quellas il cancer dal culiez da l'uterus, dal penis, dal anus, da la vulva, da la vagina e tsherts tumors dal chau e da la gula. En Svizra sa manifesteschan mintg'onn passa 25 000 malsognas chaschunadas da HPV, tranter quellas var 250 cas da carcinoms invasivs e 120 mortoris.

La vaccinaziun cunter HPV è ina mesira preventiva segira, cumprovada, fitg effectiva ed economica. Dapi l'onn 2024 vegn ella recumandada sco vaccinaziun da basa er per mats ed indemnizada cumpletta. Per pudair eliminar ils virus è necessaria ina quota da vaccinaziun da 90 pertschient. Malgrà la finamira naziunala da 90 pertschient è la quota da vaccinaziun en il chantun Grischun bler pli bassa (49 pertschient dals mats / 61 pertschient da las mattas). Cun quai sa chatta il chantun Grischun sin la terzultima piazza dal ranking dals chantuns.

L'Organisaziun mundiala da la sanadad (WHO), la Convenziun europeica cunter il cancer, la Lia cunter il cancer sco er la Cumissiun federala per vaccinaziuns (CFV) pretendan che las malsognas da cancer associadas cun HPV vegnian eliminadas. Plirs chantuns (p.ex. Vad e Lucerna) han lantschà en lur parlaments intervenziuns per auzar la quota da vaccinaziun. Er ina intervenziun en il Cussegl naziunal (moziun 25.3041) persequitescha activamain questa strategia. Il chantun Grischun è enconuscent per sia politica da prevenziun prospectiva (screening dal cancer dal sain e diagnosa tempriva dal cancer da la beglia). El duess dar qua in bun exempel e surpigliar ina rolla directiva.

Per la realisaziun da la vaccinaziun cunter HPV èn responsabels ils chantuns. Il Cussegl grond ha l'incumbensa da fixar directivas per la politica da sanadad e d'incumbensar la Regenza cun la strategia – en spezial concernent la prevenziun da malsognas gravantas.

En il sistem actual survegnan las famiglias d'uffants / giuvenils ina brev per pudair s'annunziar per la vaccinaziun. Quest sistem na porta betg la quota da vaccinaziun giavischada. Il proceder sto perquai vegnir adattà urgentamain.

Las sutsegnadras ed ils sutsegnaders incumbenseschan perquai la Regenza:

1. d'evaluar en moda critica il sistem vertent cun l'invitaziun en scrit per la vaccinaziun e d'elavurar in concept empermettent per augmentar la quota da vaccinaziun cunter HPV en il chantun ad almain 90 pertschient.
2. d'establiir in sistem da monitoring che registrescha cuntinuadamain la quota da vaccinaziun e che pussibilitescha ed inizescha in agir che sa basa sin las datas.

Cuira, ils 24 d'avrigl 2025

von Moos, Loepfe, Cahenzli-Philipp, Altmann, Atanes, Bachmann, Bardill, Baselgia, Bavier, Beeli, Berther, Berweger, Bettinaglio, Biert, Bischof, Brunold, Buchli, Bundi, Caluori, Caviezel, Claus, Collenberg, Danuser (Cazas), Della Cà, Derungs (Domat), Derungs (Lumbrein), Furger, Gansner, Gartmann-Albin, Gredig, Hartmann, Hermann, Hohl, Holzinger-Loretz, Horrer, Jochum, Kaiser, Kasper, Kienz, Kocher, Kohler, Kreiliger, Lamprecht, Lunghi, Luzio, Maissen, Mani, Metzger Biffi (San Murezzan), Michael (Donat), Michael (Castasegna), Mittner, Müller, Natter, Nicolay, Pfäffli, Preisig, Rageth, Rüegg, Rusch Nigg, Rutishauser, Said Bucher, Saratz Cazin, Sax, Schläpfer, Schneider, Schutz, Spagnolatti, Stiffler, Tanner, Ulber, von Ballmoos, von Tscharnier, Wieland, Zanetti (Sent), Zanetti (Landquart), Zindel